

J.E.F

Zeevonk

3DE, 4DE,
5DE & 6^{DE}
LEERJAAR

België — 2023
Duur: 98 min. — NL gesproken
NL ondertiteld
Regie: Domien Huyghe

Doelgroep

3de, 4de, 5de & 6de leerjaar

J'E.F in de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in de map.

Lesmap

In deze lesmap zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De map wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst

Bij *Zeevonk* is een [uitgebreide afspeellijst](#) beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad bij de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het [prikbord op Pinterest](#) bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Jouw mening telt

Laat ons weten wat je vindt van de inhoud van deze lesmap. Je kan [hier](#) een evaluatieformulier invullen.

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis	3
Technische kaart	3
In de pers	3
Introfilm	3

Filmproductie

De filmmakers	4
Onderwateropnames	6

Inhoudelijke info

Afscheid en rouw	7
Lokroep van de zee	9
Het één voor het ander: symboliek	11

Filmtechnische info

Kleur en emotie	12
Muziek en geluid	14

Pinterest 16

Bibliografie 16

Het model filmwijsheid 17

Op zoek naar inspiratie? 17

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar jefindeklas@jeugdfilm.be

Synopsis

Lena's zorgeloze tienerbestaan wordt plots dooreengeschied wanneer haar vader om het leven komt bij een ongeluk met zijn vissersboot. Velen beweren dat de ramp te wijten is aan een menselijke inschattingsfout, maar dat wil Lena niet geloven. Ze raakt ervan overtuigd dat het ongeluk werd veroorzaakt door een gigantisch zeemonster dat zich voor de kust van Oostende schuilhoudt. Stapje voor stapje probeert Lena het mysterie te ontrafelen en het monster op te sporen. Die zoektocht leidt haar niet enkel naar de dieptes van de zee, maar ook in haarzelf...

Zeevonk is een verhaal over afscheid, verdriet, en over het oeverloze effect van rouw.

Technische kaart

Een film van Domien Huyghe
België, 2023, 98 minuten, Nederlands gesproken, Nederlands ondertiteld

Scenario	Domien Huyghe, Wendy Huyghe, Jean-Claude Van Rijckeghem
Productie	Dries Phlypo
Muziek	Bart Van Lierde
Montage	Peter Aderliesten
Camera	Anton Mertens
Cast	Saar Rogiers (Lena), Hilde De Baerdemaeker (mama), Valentijn Dhaenens (Toine), Sverre Rous (Vincent), Dunia Elwaleed (Kaz)
Distributie	Paradiso

In de pers

"Huyghe serveert een spielbergiaanse mix van actie en emotie, maar dan in het West-Vlaams. Een zee-avontuur dat niet bang is om in diepe, troebele wateren te vissen, op zoek naar het weerbarstige beest dat rouw is. Dit is een film die zijn onderwerp en zijn (jonge) publiek ernstig neemt, maar die ook niet vergeet te entertainen. Lena's onderzoek naar het zeemonster had nog wat vindingrijker uitgewerkt kunnen worden, maar in de ontknoping ervan valt alles wel prachtig in zijn plooi." - [De Morgen](#)

*"De filmmakers beschikken over de zeldzame gave om hun locaties (...) te laten trillen van waarachtigheid. Oostende bewijst in *Zeevonk* dat het de meest filmische stad is van Vlaanderen! Anderzijds kleeft er, met dank aan de wondermooie fotografie, vanaf de allereerste scènes een welhaast fluorescerend laagje magie op de beelden. (...) Met behulp van enkele ogenschijnlijk zeer eenvoudige beelden lukt het de cineasten om, te midden van het grauwe realisme, een vederlichte droomachtige atmosfeer te scheppen."* - [Humo](#)

Introfilm

Bekijk zeker en vast [deze intro](#) voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met de klas gaat bekijken.

De filmmakers

Domien & Wendy Huyghe

Voor regisseur Domien Huyghe is *Zeevonk* zijn langspeeldebuut. Scenariste en zus Wendy Huyghe was een tijdlang host op de muzikale televisiezender TMF en presenteerde verscheidene tv-programma's. Zij publiceerde diverse boeken en is ook aan het werk als lerares Nederlands.

"In de film zitten veel van onze eigen ervaringen over hoe een familie omgaat met de situatie." - Domien

Dat Domien en Wendy samen aan dit project begonnen, is geen toeval. Het verhaal is gedeeltelijk gebaseerd op hun eigen levens. Toen ze respectievelijk 15 en 24 waren, stierf hun vader plots. De impact van dit persoonlijke drama en het verdriet en de rouw die erop volgden, vormden de basis voor deze film.

"Toen mijn vader stierf vond ik nergens verhalen voor mijn leeftijd die ook de grauwe kant van het verdriet toonden. Wij willen geen verbloemde versie van de werkelijkheid geven, maar we maken wel duidelijk dat er altijd nog hoop is." - Domien

Wendy schreef de young adult roman *Zeevonk* (uitgegeven bij uitgeverij [Pelckmans](#)). Eerder bracht ze o.a. al *Kleine vonk, groot vuur* uit - een biografie over activiste Anja Hermans - maar dit is de eerste keer dat ze met een fictie verhaal naar buiten komt. Opzet, plot en personages van de roman zijn dezelfde als die van de film.

OPDRACHT

Boek vs. Film

Kies een passage uit het boek en lees voor in de klas. De korte hoofdstukken van het boek laten zich makkelijk (voor) lezen en zorgen ervoor dat je makkelijk kan vergelijken met de scènes uit de film, bv. het eerste optreden van Jules (pag. 25 - 28), een ontmoeting tussen Lena en Kaz (pag. 74 - 77), of de jacht op het monster op de nachtelijke zee (pag. 149 - 153).

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Welke gelijkenissen en verschillen kan jij je herinneren tussen de gelezen tekst en de scènes uit de film?
- # Zijn de personages hetzelfde? Zijn er beschrijvingen die wel / niet kloppen met hoe jij hen in de film hebt leren kennen?
- # Wordt de scène vanuit hetzelfde standpunt verteld (door de ogen van welk personage kijken we)?
- # Is de toon, sfeer... verschillend?
- # Heeft de scène in boek en film hetzelfde effect op jou?
- # Ken je nog films waarvan er ook boeken zijn gemaakt? Of omgekeerd: boeken die verfilmd zijn?

OPDRACHT

Hoe het begint

Je kan aan de hand van de openingsparagrafen ook bekijken hoe de verhaalstructuur, het vertelstandpunt en de details in het verhaal verschillen tussen boek en film. Lees daarom hieronder de openingsparagrafen van het boek.

“Het is de warmste eerste augustus ooit. Dat zei de weerman vanmorgen op de radio toen ik me voor de spiegel afvroeg of ik jouw trainingsvest zou dragen. Welke outfit hoort bij de dochter van een verdrinken visser? Niet te veel denken. Dat zou jij zeggen.”

“De golven houden zich koest. Alsof ze spijt hebben. Ze wiegen je fotolijst zachtjes heen en weer. Jij kijkt ons niet aan vanop je foto. Waarschijnlijk is het ook geen gezicht, zo’n begrafenisboot vol snottende leugenaars. Jouw blik is zoals altijd op de horizon gericht en je stelt vast dat het een prachtige zomerdag gaat worden. Vanuit je ooghoek zie je misschien een gekleurde kwade vlek tussen de grijze hemden en zwarte jurken. Dat ben ik. In jouw trainingsvest. Mama vond de vest uiteraard te groot en te versleten en ook wel te paars voor de gelegenheid. Het valt inderdaad nogal op. Dat was handig tijdens mijn zeilwedstrijden, toen jij op de oever stond te supporteren. Je riep niet veel, want je bent (sorry: was) geen roeper, maar ik kon aan de beweging van je paarse armen zien of ik goed bezig was. Nu zeggen mijn paarse armen: laat me met rust.”

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Weet je nog hoe de film begon? Op welke manier was dat anders / hetzelfde dan het boek?
- # Wat is er gebeurd met de chronologie van het verhaal? Wat zijn daarvan de gevolgen?
- # Welke extra info krijg je via het boek die je in de film niet krijgt?
- # Wat komen we via de openingsparagraaf van het boek te weten over het personage Lena (hoewel we haar naam nog niet kennen)?

Er werd gefilmd op verschillende locaties, waarvan de meeste in Oostende. Benieuwd hoe het er aan toe ging op de filmset? Focus WTV ging langs en maakte een korte reportage. “*We draaiden de museumscènes in Boulogne-sur-Mer en de zeilscènes in Knokke. Al de rest is Oostende: 15 locaties op 30 dagen was heftig, maar soms moesten we gewoon de straat oversteken om in een andere wereld te belanden. In Oostende ging ik naar school, naar de sportclub, op café, skaten... Veel plaatsen uit onze kindertijd zitten in de film.*”

Onderwateropnames

Een film die *Zeevonk* heet, neemt je onvermijdelijk mee naar de kust en in het water. Op zee filmen is één ding, bv. voor de zeilwedstrijd en de begrafenis, maar we zien Lena ook regelmatig in het water duiken. Die beelden werden gemaakt via onderwateropnames. Moest daarvoor de hele filmcrew het zeewater induiken? Gelukkig niet!

“We trokken naar een waterstudio, waar alle belichting in het water werd geplaatst. De originele beelden waren veel feller belicht; die hebben we verduisterd, want 's nachts op zee is het pikdonker. Voor Saar was het een veeleisende opdracht: terwijl ze naar beneden dook, moest ze haar mimiek volhouden, terwijl rondom haar duikers met een camera zwommen. Er was een team van 40 mensen in het water om de belichting, de veiligheid, enz. te regelen. Meestal sta ik bij het regisseren vlak bij mijn acteurs, maar tijdens die twee dagen moest ik mijn aanwijzingen vanop 30 meter afstand door een microfoon schreeuwen. Dat was voor mij de hel; ik wou zo dicht mogelijk bij hen zijn.” - Domien

- ▶ Ben je nieuwsgierig hoe het er in zo'n waterstudio aan toegaat? Bekijk de korte [NOS-reportage](#) over een nieuwe filmstudio in Vilvoorde waar onderwateropnames worden gemaakt.

Inhoudelijke info

Bekijk de [trailer](#) nog een keer en pols bij je leerlingen wat ze van de film vonden. Door dit aan het begin van de inhoudelijke bespreking te doen, krijg je een idee van wat er in de klas leeft inzake de gevoelige thema's die in dit hoofdstuk aan bod komen..

Vragen die je op weg kunnen zetten

- # Wat deed het verhaal en Lena's ervaring met je?
- # Wat waren voor jou sterke/grappige/aangrijpende/moeilijke/... momenten?
- # Identificeerde je je met een personage? Waarom?
- # Zit je met vragen naar aanleiding van de film? Welke?

Om de onderwerpen bespreekbaar te maken kan je gebruikmaken van onze basismethodiek 'Anonieme postbus vol meningen.' Je vindt de stap-voor-stap-uitleg bij deze methode op pagina 19 van ons document met verzamelde basismethodieken op de [J'E.F website](#).

Afscheid en rouw

"Het ritme van de golven kan je niet beïnvloeden, maar je kan wel leren hoe je erop moet varen. Zo leer je aanvaarden hoe het leven is." - Wendy

Zeevonk is bovenal een film over rouwen en afscheid nemen. Rouw staat voor: een groot (en vaak plots) verlies verwerken en een plaats geven. Vaak is dit een proces dat veel tijd in beslag neemt.

Zoals je in de film ziet, kunnen mensen op heel verschillende manieren reageren als ze met afscheid worden geconfronteerd. Regisseur Domien Huyghe: *"Rouw en verlies zijn universeel, maar er zijn oneindig veel manieren om ermee om te gaan; er is geen juiste of foute manier. De ene gaat dromen over monsters, de andere maakt er meteen een liedje over."* Lena sluit zichzelf op in haar fantasie, terwijl Kaz alle herinneringen aan haar vader opzoekt en registreert. Lena's moeder heeft dan weer nauwelijks tijd om stil te staan bij de dood van haar man...

Tip: Uitvaartspecialist Dela ontwikkelde een app die kinderen en jongeren helpt bij rouwen. De app kan helpen om een groot verlies te verwerken op de manier van Kaz: door heel actief aan de slag te gaan met de herinneringen aan de overledene. 'Mijn herinnering aan jou' is beschikbaar als [website](#), maar kan ook worden gedownload en offline gebruikt op Android.

- ▶ Herbekijk de [begrafenis-scène](#) waarin Lena voor het eerst het zeemonster denkt te zien.

Vragen voor de leerlingen

- # Wat gebeurt er allemaal in deze scène?
- # Hoe beleeft Lena dit moment? Hoe zie je dat in de film?
- # Dit is de eerste keer dat Lena het monster ziet. Waarom gebeurt dat net in deze scène, denk je?

Het verhaal over het zeemonster en de vraag of Lena's vader schuld treft aan het ongeluk heeft nog een andere betekenis, volgens Domien Huyghe: *“Het betekent ook een uitstel van de rouw. Voorlopig heeft Lena iets om haar hoofd over te breken, zodat ze de realiteit nog niet onder ogen moet zien. Je ziet vaak hoe mensen zich tijdens het rouwproces focussen op externe omstandigheden - Wat als de dokter het op tijd had opgemerkt? Wat als de ziekenwagen sneller was gekomen? - om de echte confrontatie met het verlies nog even uit te stellen.”* Klopt dat, volgens jou?

Rouwkoffer

Afscheid komt nooit gelegen. Op zo'n moment helpt het om te voelen dat je niet alleen staat. Maak samen met de klas een rouwkoffer die kan worden gebruikt als er iemand in de klas afscheid van iemand of iets moest nemen. Kies een mooie doos of koffer. De leerlingen mogen elk iets selecteren dat hun troost biedt in moeilijke tijden. Onderstaand lijstje kan je inspireren bij de selectie van rouwobjecten:

- ⊗ kaarsjes of lichtjes
- ⊗ teksten en tekeningen
- ⊗ muziek
- ⊗ iets warm: een dekentje, kersenpitjes
- ⊗ iets lekkers: een zakje thee, een snoepje
- ⊗ iets waarmee de persoon die rouwt zelf creatief kan zijn
- ⊗ ...

- 📌 Er bestaan heel wat voorbeelden van rouwkoffers. Neem een kijkje op het [Pinterest-bord](#) voor meer inspiratie.

Tip: Wil je dit thema verder verkennen? Ga zeker eens kijken bij [Missing you vzw](#), een organisatie die gespecialiseerd is in rouw bij kinderen en jongeren. Ook de site van [Klasse](#) heeft een volledige webpagina gewijd aan dit thema.

Lokroep van de zee

Gesitueerd in de kuststad Oostende zijn de zee en het water overal aanwezig in *Zeevonk*. In het verhaal is de zee een plek waar raadselachtige gebeurtenissen plaatsvinden en waarover grote fantasieën bestaan. Water wordt dikwijls geassocieerd met emoties, dus het is meer dan passend dat deze watermassa zo'n prominente rol krijgt in een film over rouwen.

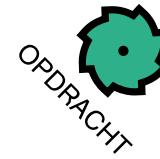
- ▶ **Herbekijk de openingsscène waarin Lena en Toine het over de zeevonk hebben. Zoek het fenomeen ook even op met je klas.**

Vragen voor de leerlingen

- # Kende je het fenomeen zeevonk al voor deze film?
- # Heb je het ooit al gezien? Hoe werkt het volgens jou?
- # De zeevonk wordt vermeld in de titel en in de openingsscène. Waarom krijgt het fenomeen volgens jou zo'n centrale plaats in de film?
- # Tijdens een cruciaal moment in het verhaal zien we lichtpuntjes in het zeewater die wat lijken op zeevonk. Weet je nog wanneer?
- # Hoe kan je het fenomeen van de zeevonk verbinden met wat er in het verhaal gebeurt? Letterlijk, maar ook symbolisch?

- ▶ **Wil je weten hoe zeevonk er werkelijk uitziet? Bekijk dan deze korte nieuwsflash.**

Ondanks onderzoek blijft de zee nog altijd even mysterieus, een bron van allerlei wilde verhalen en theorieën. Laat je leerlingen onderzoek doen naar verschillende aspecten van de zee. Werk eventueel samen met de vakken aardrijkskunde en biologie. Blijf in eerste instantie bij fenomenen die aan bod komen in de film, zoals...

- ⊗ Waarom ziet de Noordzee er onder water zo troebel uit? (Het antwoord op de vraag vind je in dit filmpje.)
- ⊗ Kunnen grote zeemonsters echt bestaan?
- ⊗ Wat is diepzeegigantisme?
- ⊗ Wat was de megalodon?
- ⊗ Komen tropische soorten (zoals kwalen) soms echt terecht in de Noordzee?
- ⊗ ...

- ▶ **Het leven in de oceaan is zo rijk, verrassend en gevarieerd; het zal niemand verbazen dat al die wonderlijke wezens geleid hebben tot een massa legendes en verhalen. Door de eeuwen heen hebben er inderdaad enorme giganten in de zeeën gezwommen. Je kan met enkele onder hen kennis maken in dit filmpje. Er circuleren op het internet ook talloze clips over meer mysterieuze of niet-identificeerbare wezens in de diepte van de oceaan. Maar ook in onze vertrouwde Noordzee leven wonderlijke dieren, zoals je kan zien in deze korte reportage.**

De zee krijgt zo'n belangrijke plaats in *Zeevonk* dat je haar eigenlijk als een extra personage kan beschouwen.

Wie is de zee?

Maak met je klas een karakterprofiel van de zee. Dat is een soort 'identiteitskaart' waarop alle info die je vindt over de zee verzameld staat. Filmmakers maken dikwijls gebruik van zulke profielen om hun personages beter te begrijpen. Laat je voor dit karakterprofiel leiden door de belangrijke vraagwoorden. Suggesties voor passende vragen staan tussen haakjes.

- ⊗ Wie (is de zee; kent de zee)?
- ⊗ Wat (doet de zee; doet ze zeker niet)?
- ⊗ Waar (komt de zee vandaan; gaat ze heen; is ze bang van)?
- ⊗ Hoe (doet de zee dat; ziet ze eruit)?
- ⊗ Waarom (doet ze dat; m.a.w. wat is haar motivatie)?
- ⊗ Wanneer (voelt de zee zich goed; slecht)?
- ⊗ ...

Vragen voor de leerlingen

- # Heeft de zee bepaalde eigenschappen of karaktertrekken in de film? Welke eigenschappen zou ze gemeen hebben met welke personages uit de film?

Tip: Ben je geïnteresseerd om verder te werken rond klimaat en het milieu van de Noordzee? Neem dan eens een kijkje bij Ambassade van de Noordzee.

Het één voor het ander: symboliek

Zeevonk speelt zich af in de realiteit, maar bevat tegelijk ook enkele symbolische en zelfs fantastische elementen. De mogelijke aanwezigheid van een zeemonster in de Noordzee hangt als een mysterie over het verhaal. Zit het 'beest' er echt? Of niet? En hoe ziet het er dan uit?

- **Herbekijk twee scènes: de scène waarin Lena de aftershave van haar vader opdoet en de scène waarin ze oog in oog staat met het zeemonster.**

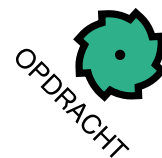

Vragen voor de leerlingen

- # Wat gebeurt er in deze scènes?
- # Over de scène met de aftershave: waarom doet Lena dit?
- # Over de scène met het zeemonster: denk je dat er op dit moment echt een zeemonster in de Noordzee zit? Waarom wel/niet?

Hoe werkt symboliek? Kort gezegd: een visueel teken (iets dat je kan zien) wordt gekoppeld aan een idee. Welke dingen wel of niet aan elkaar gekoppeld worden, hangt vaak af van culturele gebruiken in onze wereld. Een voorbeeld: in de westerse cultuur staat een kruis (= teken) bijvoorbeeld voor het christendom (= het gekoppelde idee).

In film komen er ook allerlei dergelijke symbolische koppelingen voor. In *Zeevonk* kan het zeemonster bijvoorbeeld staan voor het verdriet en de rouw die Lena met zich meedraagt en waarmee ze niet graag geconfronteerd wordt. En wanneer Lena aftershave opdoet, gaat het haar niet echt om 'lekker ruiken', maar om het idee dat erachter schuilt: de aftershave doet haar aan haar vader denken.

Overloop alle personages in de film en koppel aan elk van hen een passend object, net zoals Lena de aftershave aan het personage 'papa' koppelt. Vertrek voor je keuze vanuit de informatie die je in de film krijgt. Wat associeer je met...

- Lena
- Kaz
- Vincent
- Toine
- Lena's mama
- Marre
- ...

Jezelf voorstellen in vijf voorwerpen

Kies vijf voorwerpen die samen een beeld geven van wie jij bent. Welke objecten vertellen echt wie je bent? Orden en presenteer ze op een leuke manier en neem een foto van het geheel. Hang de resultaten uit in de klas en hou een kleine vernissage waarbij de leerlingen raden van wie welke foto is.

Wanneer Lena de strijd met het zeemonster aangaat, gaat ze dus eigenlijk symbolisch ook de strijd aan met (een deel van) zichzelf. Door haar verdriet een gezicht en naam te geven, wordt het iets handelbaars.

Jouw monster

Teken je eigen zeemonster. Hoe ziet het er uit? Waar leeft het? Steek ook iets van jezelf in dit monster. Ga nadien in dialoog: wil je dit deel van jezelf overwinnen, of eerder knuffelen?

- **Neem voor inspiratie omtrent zeemonsters een kijkje op ons [Pinterest-bord](#).**

Kleur en emotie

Zeevonk maakt heel sterk gebruik van kleur om de gevoelens van de hoofdpersonages te verduidelijken.

Foto's kijken

Bekijk de stills van *Zeevonk* met je leerlingen.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Welke kleuren domineren in deze beelden?
- # Waar doet de kleur blauw je aan denken? Waarom zouden de filmmakers voor deze kleur hebben gekozen als basiskleur van de film?
- # Welke kleuren worden gebruikt om met dit blauw te contrasteren? Tijdens welke scènes/momenten komen deze kleuren aan bod?
- # Hoe kan je al deze kleuren verbinden met de personages en hoe zij zich voelen?
- # Als er een film over jouw leven werd gemaakt, welke kleuren zouden er dan in voorkomen?

- ▶ **Bekijk deze clip vol 'blauwe' filmscènes. Wat hebben ze met elkaar gemeen? Kan je achterhalen waarom scènes zoals deze strikt in het blauw gefilmd werden? Wat denken de leerlingen?**

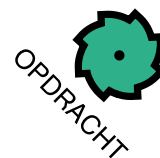
OPDRACHT

Allemaal kleuren

Laat je klas een reeks gevoelens toekennen aan één van de kleuren die in Zeevonk voorkomt. Welke emotie wordt het best door blauw vertolkt? Welke door rood/oranje? En waar in de film komen deze emoties aan bod? Schrijf de kleuren (bv. blauw, rood, geel) onder elkaar en som daarachter de genoemde emoties en gevoelens op.

gezelligheid - eenzaamheid - strengheid - woede - verdriet - twijfel - schaamte - hoop - warmte ... (vul aan)...

- ▶ **Achteraf kan je dit filmpje bekijken, waarin emoties aan kleuren worden gekoppeld. Deze 'kleurenpsychologie' wordt ook bv. in reclame gebruikt om bepaalde eigenschappen te linken aan een product of merk.**

OPDRACHT

School in kleur

Laat je leerlingen foto's nemen van de school. Ze kunnen hiervoor hun eigen smartphones gebruiken of een camera. Bewerk de foto's met kleurenfilters en zie hoe de sfeer in de beelden verandert. Op veel smartphones kan je dit rechtstreeks doen wanneer je de foto maakt, maar er zijn ook fotobewerkingsprogramma's zoals [Foto's](#) (Apple) of [PIXLR](#) (Windows). Durf extreem te spelen met de kleuren, en laat de leerlingen duidelijk het effect benoemen.

Tip: Ben je gepassioneerd geraakt door kleur in film? Op [Instagram](#) vind je overzichten van de kleurenpaletten in films. Wil je zelf zo'n palet creëren bij een film - één palet dat al bestaat, of misschien zelfs een eigen project? Gebruik dan deze tool van [Canva!](#) (Scholen kunnen op Canva een gratis account aanmaken.)

Muziek en geluid

Om de sfeer van het verhaal te versterken maakt *Zeevonk* slim gebruik van muziek en geluid. Eerst en vooral is er de score (de filmmuziek), geschreven door Bart Van Lierde, die subtiel op de achtergrond blijft maar toch het verhaal mee vorm geeft.

“Componist Bart Van Lierde is bassist; hij is gewend aan die ondersteunende rol. We bespraken met hem nauwkeurig waar hij in functie van het verhaal gas moest bijgeven of terugnemen. Bart begon al aan de muziek te werken toen het scenario nog maar half klaar was. Zo kon ik op voorhand nadenken over de beeldtaal op maat van de muziek.” - Domien

Herbekijk twee scènes uit de film:

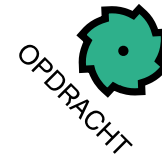
[Lena viert haar overwinning met haar vader en vrienden.](#)

[Lena gaat naar een feestje met haar broer en Kaz.](#)

Vragen voor de leerlingen

- # Welke rol speelt muziek in deze twee scènes?
- # Beeld je de scènes in zonder de liedjes. Hoe zouden ze aanvoelen?
- # Herken je de nummers?
- # De liedjes worden in beide scènes op een iets andere manier gebruikt. Kan je raden wat het verschil is? (Tip: Het heeft te maken met het perspectief van de personages.)

Teksten opzoeken

Zoek uit hoe de gekozen nummers een extra betekenislaag toevoegen aan de film. Vraag aan je leerlingen om de teksten van de gekozen liedjes op te zoeken. Als ze de titels van de liedjes nog niet kennen, kan je ze hiervoor gebruik laten maken van Shazam ([iOs](#) & [Android](#), gratis). Kijk samen naar de teksten van [Démons](#) en [Steentje](#).

Vragen voor de leerlingen

- # Waarom hebben de filmmakers deze liedjes gekozen?
- # Zouden liedjes uit een ander genre een gelijkaardig effect hebben gehad?
- # Hoe kan je de liedjesteksten verbinden met wat er in de film gebeurt?

Als we in film over geluid spreken, dan maken we een onderscheid tussen diëgetisch en extradiëgetisch geluid.

Diëgetisch geluid is het geluid dat de personages in het verhaal horen. Het maakt deel uit van de wereld waarin het verhaal zich afspeelt. Omdat de kijkers alles ervaren via de personages, horen wij deze geluiden natuurlijk ook! Typische voorbeelden: de dialogen, een deurbel die klinkt, het geluid van een voorbijrijdende trein, ...

Extradiëgetisch geluid wordt enkel door de kijker gehoord. Dit is in de eerste plaats de filmmuziek. Extradiëgetische elementen zijn er speciaal voor de kijkers - ze maken van de film voor ons een extra speciale / extra emotionele ervaring.

▶ Het verschil tussen diegetische en extradiegetische klank wordt ook uitgelegd (in het Engels) in [dit filmpje](#) in de afspeellijst.

Soms zoekt een filmmaker bewust de grens tussen deze twee soorten geluid op. Domien Huyghe gebruikt aan het begin van een feestscène het lied Steentje van Brihang als filmmuziek; later in de scène transformeert de klank tot een liedje dat op het feestje gedraaid wordt.

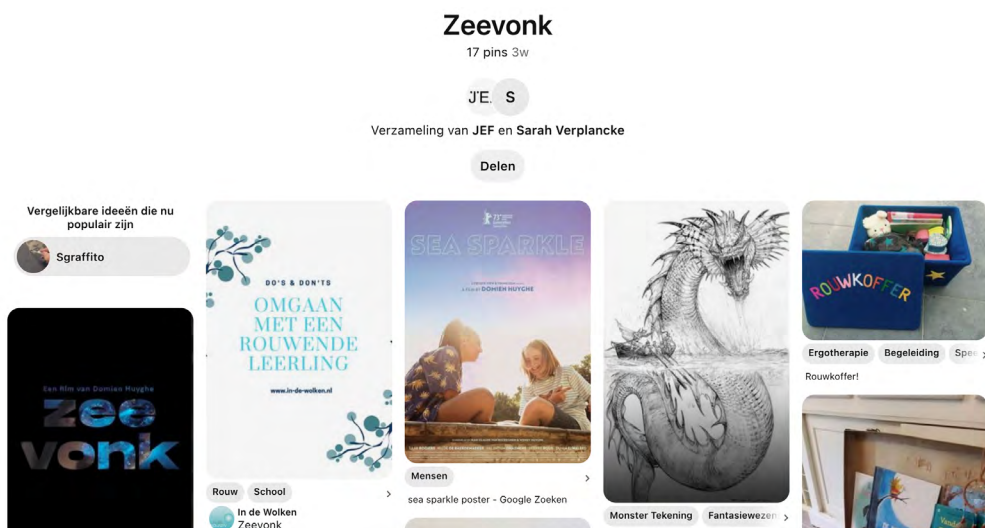

Klank verandert

Schrijf/film zelf een scène waarin geluid van diëgetisch naar extradiëgetisch evolueert (of omgekeerd). Je kan inspiratie halen uit de filmpjes over geluid die op onze afspeellijst staan: een [korte introductie](#) of een [uitgebreide studie](#). Als montage-app kan je iMovie ([iOS](#), gratis) of Kinemaster ([Android](#), gratis) gebruiken.

Laat je ook inspireren door het visuele [Pinterest-prikbord](#) van Zeevonk. Je vindt er o.a. sfeerbeelden van op de set, voorbeelden van rouwkoffers en je maakt kennis met nog meer zeemonsters.

Engelen, Aurore. *Review: Sea Sparkle*. Cineuropa. 17 maart 2023, van <https://cineuropa.org/en/newsdetail/438493/>

French, Alan. *Berlinale: 'Zeevonk (Sea Sparkle)' – A Portrait of Unexplainable Grief*. Sunshine State Cineplex. 17 maart 2023, van <https://sunshinestatecineplex.com/2023/02/17/zeevonk-sea-sparkle-a-portrait-of-unexplainable-grief/>

Goswami, Ahendriila. *Sea Sparkle (2023): 'Berlinale' Review – On Grief and its Repercussions of the Loss of a Father*. High on films. 17 maart 2023, van <https://www.highonfilms.com/sea-sparkle-2023-berlinale-review/>

Hermans, Gert (maart 2023): Interview met Wendy en Domien Huyghe. J'E.F.

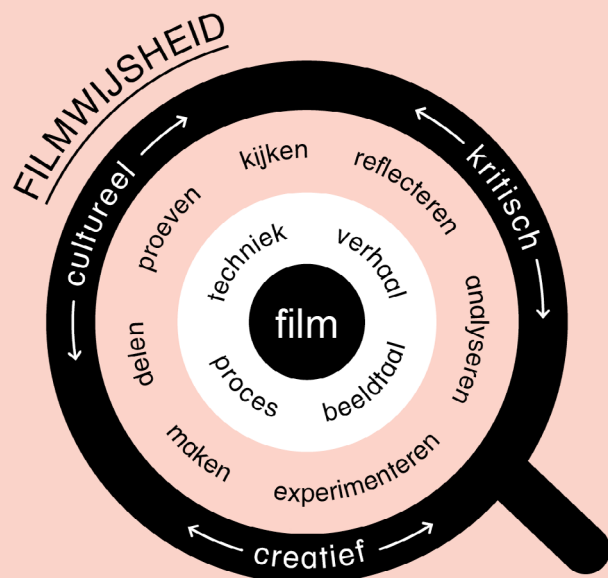
IMDb. *Zeevonk*. IMDb. Geraadpleegd op 17 maart 2023, van <https://www.imdb.com/title/tt11773174/>

z.a.. *Broer en zus over hun jongerendrama 'Zeevonk': 'Dit is de film die ik als 15-jarige had willen zien toen mijn vader stierf.'* De Morgen. 17 maart 2023, van <https://www.demorgen.be/nieuws/broer-en-zus-over-hun-jongerendrama-zeevonk-dit-is-de-film-die-ik-als-15-jarige-had-willen-zien-toen-mijn-vader-stierf~b64d8009/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Het model filmwijsheid

Ons [model filmwijsheid](#) gaat dieper in op de creatieve, culturele en kritische doelstellingen die je kan stimuleren met audiovisuele media.

We ontwikkelden een eigen [methodiek](#) die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Filmwijze waaier

In onze [Filmwijze waaier](#) vind je verschillende opdrachten om je te verdiepen in alle aspecten van filmwijsheid. Zo willen we leerlingen aanmoedigen om via film hun vaardigheden te blijven ontwikkelen.

J'E.F makers

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op [JEFmakers.be](#) vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze [Facebookgroep van 'J'E.F in de klas'](#). Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op [onze website](#).